

RÄTT VAL AV SORT GER EFFEKTIV PRODUKTION AV VALLFODER

Projektansvarig: Kjell Martinsson

Övriga medverkande: Linda Öhlund,

Examensarbetare: Elin Jonsson, Karolina Björk

SAMMANFATTNING

Vi har i norra Sverige mycket goda förutsättningar för produktion av vallfoder med hög näringskvalitet. De viktigaste faktorerna för att uppnå hög konsumtion av vallfoder är att välja: rätt skördetidpunkt, rätt artsammansättning och rätt skördeteknik. Vi har dock anledning tro att det inom olika arter finns sorter som ger högre konsumtion än andra. Ett riktigt sortval är därför grunden i en effektiv produktion av högkvalitativt vallfoder. I den här studien föreslås därför att på ett utvalt sortmaterial av timotej och rödklöver genomföra kemiska analyser samt in-vitro studier. Dessa in-vitro-studier omfattar utökad bestämning av smältbarhet och fiberkvalitet (nedbrytningshastigheten hos vallfoderfibern). Sortmaterialet hämtas i första hand från SW-AB förädlingsarbete i norra Sverige. För att förbättringstakten i förädlingsarbetet avseende vallfodrets konsumtionspotential (= den mängd av vallfodret som tex en mjölkko konsumerar) skall bli så hög som möjligt krävs att de nödvändiga kvalitetsanalyserna genomförs så tidigt som möjligt under förädlingsarbetet. Detta innebär att kvalitetsanalyserna skall utföras på sortmaterialet innan det har valts ut till den ordinarie sortprovningen. Härigenom bör en ökad säkerhet uppnås vid valet av rätt sort inför den slutliga sortprovningen och sortens marknadsföring. Det här föreliggande projektet avser att bestämma om det finns skillnader i fodervärde mellan olika sorter inom en och samma art. Studien bör kunna visa på de möjligheter som finns att genom val av sort kunna påverka konsumtionspotentialen. Projektet bör kunna ge förslag på mål för den framtida växtförädlingen i syfte att öka konsumtionen av vallfoder.

Studierna har möjliggjorts genom finansiellt stöd från Regional Jordbruksforskning för norra Sverige (RJN).

ARBETSHYPOTES

Vallfodrets fodervärde (= vallfodrets smältbarhet och vallfoderfibers nedbrytningshastighet) påverkas förutom av skördetidpunkt och valet av gröda också av valet av sort.

MÅL FÖR PROJEKTET

Det här föreliggande projektet avser att bestämma om det finns skillnader i fodervärde (=smältbarhet och vallfoderfibers nedbrytningshastighet) inte bara mellan skördetidpunkter och växtarter utan också mellan olika sorter inom en och samma växtart.

Studien bör kunna visa på de möjligheter som finns att genom val av sort och skördetidpunkt kunna påverka konsumtionspotentialen. Projektet bör kunna ge förslag på mål för den framtida växtförädlingen i syfte att öka konsumtionen av vallfoder.

MATERIAL OCH METODER

Från provrutor i pågående sortförsök (SW-AB egna försök) insamlas ett unikt provmaterial. Oftast finns fyra upprepningar i försöken. I ett tidigt stadium i förädlingen dock endast två upprepningar. Det insamlade växtmaterialet bör inledningsvis omfatta 10 sorter av timotej och 10 sorter av rödklöver. Skörd skall ske vid tre tillfällen i första skörd, en vecka före normal skörd, vid skörd och en vecka efter normal skörd. Totalt erhålls alltså 60 olika växtmaterial för fortsatt analys. Växtmaterialet torkas (i 60° C, 20 timmar) och mals.